

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद दुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/८० सालको निर्णय नं.३०६

पुनरावेदन नं.०७६-RB-०११९

मुद्दा: आयकर (२०६९।०७०)

काठमाण्डौ जिल्ला काठमाण्डौ म.न.पा लाजिम्पाट स्थित श्री एभरेष्ट बैक लिमिटेडका अख्तियार प्राप्त सहायक महाप्रबन्धक केशवराज पौडेल.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं.....१ }
ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री बलराम रिज्याल

शुरु निर्णय मिति:- २०७४।०३।२२

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं

निर्णय गर्ने अधिकारी:- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

निर्णय मिति:- २०७६।०५।०६

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री तुलसी भट्ट

- विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट:- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर* :

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा भएको संशोधित कर निर्धारणको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६/०५/०६ मा भएको निर्णय समेतमा चित्त नबुझाई सो उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा

११६ बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको प्रस्तुत पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड(स्थायी लेखा नं. ५०००६१९०३) बाट आ.व. २०६९/०७० को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.२,१८,४८,७०,०४०।- कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७०/०८/२० मा आय विवरण पेश गरेको ।
२. करदाताको आ.व. २०६९/०७० को आय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजात तथा विवरणको अध्ययन, छानवीन गरी कर परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कर कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको, आयमा समावेश गर्नुपर्ने आय समावेश भएको नदेखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय रु.२,२३,५५,३१,५४५।- कायम गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५(पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७४।०३।०५ मा सूचना जारी भएको ।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।०५ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७४।०३।०८ मा नै बुझी लिई सोको लिखित जवाफ मिति २०७४।०३।२२ मा पेश गरेको ।
४. करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लि.को आ.व. २०६९/०७० का लागि रु.२,२३,५५,३१,५४५।- करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा जारी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशको निर्णय पर्चा।
५. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७४।०३।२२ मा जारी गरेको आ.व. २०६९/०७० को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४।०५।२१ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
६. करदाताले व्यवसायिक सम्पति प्राप्त गर्दा गरेको खर्च कट्टी लिएको देखिँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम उक्त खर्च कट्टी नपाउने, बैंकले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनहरूलाई आफ्नो सम्पतिको सूचीमा समावेश गरी वर्ग "ग" अन्तर्गत समुहीकृत गरी आयकर ऐन, २०५८ दफा १९

बमोजिम उक्त सवारी साधनहरूको हास खर्च वापत दावी गरेको खर्च कट्टी नपाउने, करदाताले सम्पति समुह "ख" मा दावी गरेको हास खर्च आयकर ऐन, २०५८ दफा १९ बमोजिमको खर्च मात्र सकिने आधार नभएकोले खर्च कट्टी दिन नमिल्ने, सवारी साधन खरिद गरी प्रयोग गर्न कर्मचारीलाई निश्चित रकमसम्म उपलब्ध गराएको र त्यस्ता सवारी साधन कर्मचारीको काम बाहेक निवेदकको व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग नभएको अबस्थामा आफ्नो नाममा दर्ता रहेको कारणले मात्र सवारी साधनको विमा तथा सवारी साधन करको खर्च कट्टी गर्न नपाउने र करदाता बैंकले भुलबस विवरण पेश गरेको कारण कर दायित्व फरक परेकोले दफा १२० (क) बमोजिम शुल्क समेत माग गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको निर्णय कानून सम्मत नै देखिएकाले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०६ मा भएको निर्णय।

७. करदाताले व्यवसायिक सम्पति प्राप्त गर्दा गरेको खर्च कट्टी लिएको देखिँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम उक्त खर्च कट्टी नपाउने, बैंकले आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनहरूलाई आफ्नो सम्पतिको सूचीमा समावेश गरी वर्ग "ग" अन्तर्गत समुहीकृत गरी आयकर ऐन, २०५८ दफा १९ बमोजिम उक्त सवारी साधनहरूको हास खर्च वापत दावी गरेको खर्च कट्टी नपाउने, करदाताले सम्पति समुह "ख" मा दावी गरेको हास खर्च आयकर ऐन, २०५८ दफा १९ बमोजिमको खर्च मात्र सकिने आधार नभएकोले खर्च कट्टी दिन नमिल्ने, सवारी साधन खरिद गरी प्रयोग गर्न कर्मचारीलाई निश्चित रकमसम्म उपलब्ध गराएको र त्यस्ता सवारी साधन कर्मचारीको काम बाहेक निवेदकको व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग नभएको अबस्थामा आफ्नो नाममा दर्ता रहेको कारणले मात्र सवारी साधनको विमा तथा सवारी साधन करको खर्च कट्टी गर्न नपाउने र करदाता बैंकले भुलबस विवरण पेश गरेको कारण कर दायित्व फरक परेकोले दफा १२० (क) बमोजिम शुल्क समेत माग गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ साथै करदाताको माग दावी बमोजिम खर्च कट्टी पाउने र शुल्क तथा व्याज नलाग्ने गरी न्याय पाउँ भनी करदाताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।०९।०९ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६/११/२३ मा भएको आदेश।

९. यसमा पुनरावेदकले पुनरावेदन दायर गर्दा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९ (१) (क) बमोजिम राख्नु पर्ने विवादित कर रकम रु.३,९३,०८,५१३।६१ को पचास प्रतिशत रकम धरौटी राखेको नदेखिँदा कानून बमोजिम प्रस्तुत मुद्दा मा र लगाउका मुद्दामा समेत राख्नुपर्ने धरौटी रकम १५ दिनभित्र दाखिल गर्न लगाउनु। साथै यिनै करदाताले यसै न्यायाधिकरणमा दायर गरी विचाराधीन आ.ब. २०७०।७१ का आयकर, मुल्य अभिवृद्धि कर र अग्रिम कर मुद्दा तथा आ.ब. २०७२।७३ को आयकर तर्फ ०७८-RB-००८०, मुल्य अभिवृद्धि कर तर्फ ०७८-RB-००८१ र अग्रिम कर तर्फ ०७८-RB-००८२ का मुद्दा समेत लगाउ कायम गरिदिएको छ साथै पेशीमा राखी नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९/०५/२८ मा भएको आदेश।
१०. यस न्यायाधिकरणको मिति २०७९/०५/२८ को आदेश बमोजिम माग भएको धरौटी वापतको करदाताले मिति २०७९/०७/०६ मा बैंक जमानत पेश गरेको।

ठहर खण्ड

११. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी निणयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री तुलसी भट्ट र विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठले करदाताले विकास ऋण पत्र खरिद गर्दा तिरेको खर्च कट्टी नपाउने, कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनहरूको हास खर्च वापतको खर्च कट्टी नपाउने, बैंकले ATM, Locker, Generator जस्ता सम्पति समुह "ख" मा दावी गरेको हास खर्च कट्टी दिन नमिल्ने, कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधन व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग नभएकोले त्यस्ता सवारी साधनको विमा तथा सवारी साधन गरेको खर्च कट्टी गर्न नपाउने तथा कर निर्धारण गर्दा शुल्क र व्याज समेत लिने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१२. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस जिकिर समेत सुनियो।
१३. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा प्रशासकीय पुनरावलोकनको क्रममा आन्तरिक राजस्व विभागका

महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

१४. अब पुनरावेदन करदाताको पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, पहिलो पुनरावेदन जिकिर करदाताले Bond premium वापत दावी गरेको रकमको खर्च समायोजन अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। करदाताले Development Bond बाट यस आ.ब.मा आर्जित ब्याज रु.२२,०२,४४,५६८।- रहेकोमा प्रिमियम वापतको रु.४,०४,३३,७२४।- घटाई रु.१७,९८,१०,८४४।- मात्र लेखाङ्कन गरेको देखिन्छ। करदाताले खरिद गरेको Development Bond व्यवसायिक सम्पत्ती रहेको र यस्तो विकास ऋणपत्रको Bond premium रकम आयकर ऐन २०५८ को दफा २ (कट) अनुसारको व्यवसायिक सम्पत्ती हुनेमा कुनै द्विविधा रहेको समेत देखिदैन। सोही ऐनको दफा ३८ को उपदफा (१) ले कुनै व्यावसायिक सम्पत्ति प्राप्त गर्दा लागेको खर्च लगायत त्यस्तो सम्पत्तिको स्वामित्व लिँदा स्वामित्व लिने व्यक्तिले गरेका सम्पूर्ण खर्चहरू त्यस्तो सम्पत्ति वापतको खर्चमा समावेश हुने स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ। यसबाट कुनै सम्पत्ति प्राप्त गर्दा बेहोरेका सम्पूर्ण खर्चहरू सो सम्पत्तिको लागतमा समावेश गरिनुपर्छ भन्ने बुझनुपर्दछ। विकास ऋणपत्रको खरिद गर्दा कति रकम तिरेको हो सो खर्च आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम व्यवसायिक सम्पत्ति खरिद अन्तर्गत लेखांकन गर्नु पर्ने कर्तव्य करदाताको रहेकोमा द्विविधा देखिदैन। यस्तो सम्पत्ति पछि निसर्ग हुँदा प्राप्त हुने आयमा खर्च कट्टी गरी नाफा वा नोक्सान जे हुन्छ सोही बमोजिम आय जनाउने वा खर्च लेख्ने गर्नुपर्दछ। निवेदकले तिरेको प्रिमियम रकम विकास ऋणपत्र प्राप्त गर्दा लागेको खर्च रहेको र आय आर्जनसँग सम्बन्धित खर्च नरहेको अबस्थामा उक्त खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम व्याज कट्टी गर्न नपाउनेमा करदाताले Development Bond बाट आर्जित ब्याजमा प्रिमियम वापत तिरेको रकम Amortise गरी खर्च घटाई समायोजन गरेको कारणबाट कम हुन गएको व्याज आय रु.४,०४,३३,७२४।- आयकर ऐन २०५८ को दफा ७ (२) (छ) बमोजिम आयमा समावेश गर्नु पर्ने ठहर गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट भएको निर्णय र सो निर्णयलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेकै देखियो।

१५. पुनरावेदन करदाताको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, Staff Vehicle Scheme योजना अन्तर्गत खरिद गरिएका सवारी साधनको दावी बमोजिमको हास खर्च नदिएको निर्णय त्रुटीपूर्ण रहेकोले बदर हुनुपर्ने भन्ने देखिन्छ। करदाताले यस आ.ब. मा जम्मा रु.५२,५२,८११।- हास खर्च कट्टी दावी गरेको पाइयो। Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद सवारी साधन कर्मचारीले नितान्त व्यक्तिगत रूपले प्रयोग गरेकोले त्यस्ता सवारी साधनको हास खर्चलाई ठूला करदाता कार्यालयले अमान्य गरेको मिसिलबाट देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै

आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पत्तिको हास भए वापत अनुसूची-२ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नु पर्नेछ" भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। पुनरावेदक बैंकले Staff Vehicle Facility अन्तर्गत यस आ.ब.मा खरिद गरेको सवारी साधनहरू सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूले आफैले छनौट गरी आफुले चाहेको सवारी साधन खरिद गर्ने, त्यस्तो सवारी साधनको भोगाधिकार सम्बन्धित कर्मचारीमा रही कर्मचारीले नै व्यक्तिगत रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको अवस्था देखिन्छ। त्यस्ता सवारी साधन बैंकको व्यवसाय वा आय आर्जनमा बैंकले प्रयोग गरेको अवस्था देखिदैन। सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीले बैंकको हित विपरीत वा सेवा शर्त उल्लंघन गरेको अवस्थामा उक्त सुविधाबाट वन्चित गर्नको लागि सुरक्षण वापत मात्र त्यस्तो सवारी साधनमा बैंकको स्वामित्व कायम गर्न बैंकको नाममा सवारी साधन दर्ता सम्म गराएको अवस्था देखिन्छ। यसरी बैंकले सुविधा अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनलाई बैंकको स्थायी सम्पत्तिको सूचीमा समावेश गरी आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-२ को खण्ड (१) को वर्ग "ग" अन्तर्गत "अटोमोबाइल्स, बस तथा मिनिबसहरू" भन्ने समुहमा समीकृत गरी हास खर्च वापत आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ को उपदफा (१) बमोजिम हास कट्टी दिन मिल्ने कानूनी आधार देखिन आएन। त्यसैले हास खर्च कट्टी दावी गरेको रु.५२,५२,८११।- खर्च कट्टी अमान्य हुने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको निर्णय र त्यसलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिल्ने।

१६. अब पुनरावेदक करदाताले लिएको तेस्रो पुनरावेदन जिकीरतर्फ हेर्दा, संशोधित कर निर्धारण गर्दा ठूला करदाता कार्यालयबाट ATM, Locker, Generator आदिलाई वर्ग "ख" बाट "घ" मा राखी हास खर्च कट्टी गणना गर्ने गरी भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश कानूनसम्मत नरहेको भनी चुनौती दिएको देखियो। ATM Machine, Generator, Locker जस्ता सम्पत्ति व्यवसायको लागि आधारभूत सम्पत्ति भएकाले सम्पत्ति समूह 'घ'मा पर्ने भनी समूह 'ख'बाट हटाएर समूह 'घ'मा हास आधार कायम गरी कर निर्धारण गरेकोमा उक्त सम्पत्तिहरू समूह 'ख'मा पर्ने भनी पुनरावेदकले जिकीर लिएको देखिन्छ। अब ATM Machine, Generator, Locker कुन वर्गको सम्पत्ति समूहमा पर्दछ भनी विचार गर्दा कार्यालयमा अत्याधिक मात्रामा उपयोगमा आउने र बैंकको नियमित र दैनिक कार्यमा प्रयोग हुने यस्ता कार्यालय उपकरणहरू हासयोग्य सम्पत्तिहरूको विशेषता अनुकूल नै 'ख' वर्गमा पर्ने देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ संग सम्बन्धित अनुसूची-२ को दफा १ मा 'ख' वर्ग अन्तर्गत कम्प्युटर तथ्याङ्क केलाउने उपकरण, फर्निचर फिक्सचर र कार्यालय उपकरण भन्ने उल्लेख भएको देखिन्छ। यही

प्रश्न समावेश मुद्दामा श्री सर्वोच्च अदालतबाट बैंकका यस किसिमका ATM Machine, Generator, Locker लगायतका सम्पत्तिहरू समूह 'ख' मा पर्ने भनी फैसला भएको देखिन्छ।¹ उक्त फैसला समेतको आधारमा पुनरावेदकका सोही किसिमका 'ख' वर्गमा पर्ने हासयोग्य सम्पत्तिलाई 'घ' वर्गमा राखी हास कट्टी अमान्य गरेको हदसम्मको शुरुको निर्णय मिलेको नदेखिँदा उक्त निर्णय उल्टी हुने देखियो। यस्तो अवस्थामा करदातालाई आ.व. ०६८/६९ मा संशोधित कर निर्धारण गर्दा कायम गरेको Revised Depreciation Chart बमोजिम समूह 'ख' मा रु.३,१८,१८,९८०।— मात्र हास खर्च कट्टी गर्नसक्ने देखियो भनी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको हास खर्च कट्टी अमान्य सम्बन्धी निर्णय मिलेको नदेखिँदा सो हदसम्म बढेर गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम हास खर्च कट्टी सम्बन्धमा पुनः निर्णय गर्नुपर्ने देखिएकोले सो प्रयोजनको लागि प्रस्तुत मुद्दाको मिसिल ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरमा पठाउन उपयुक्त हुने देखिन आयो।

१७. पुनरावेदक करदाताको चौथो पुनरावेदन जिकीर हेर्दा, Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनहरूको विमा तथा सवारी साधन कर खर्च बापत जम्मा रु.३,३३,३८६।- भएको खर्चकट्टी अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ मा सामान्य कट्टी अन्तर्गत कुनै व्यक्ति वा कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि यस ऐनको अधिनमा रही कारोबारसँग सम्बन्धित देहायका खर्चहरू कट्टी गर्न पाउनेछ भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ:-

क) सो आय वर्षमा भएका

ख) सो व्यक्तिबाट भएका र

ग) व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यमा भएका।

पुनरावेदक करदाताले खरिद गरी कर्मचारीहरूलाई सुविधा वापत उपलब्ध गराएको सवारी साधनको प्रयोग करदाता बैंकले नगरी सम्बन्धित कर्मचारीले गरेको देखिएको हुँदा माथि प्रकरण नं. १४ मा विवेचना गरिए अनुसार त्यस्तो सवारी साधनको विमा खर्च र सवारी साधन कर समेत सवारी साधन प्रयोग गर्ने कर्मचारीले नै व्यहोर्न पर्ने देखियो। यस्तो अवस्थामा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम करदाता बैंकले आफ्नो व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यमा भएको खर्च भनी दावी लिएको विमा खर्च तथा सवारी साधन कर वापतको खर्चलाई व्यवसायसँग सम्बन्धित रहेको मान्न सकिने कानूनी आधार नरहेकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा २१(१)(क)(च) बमोजिम सवारी साधनहरूको विमा तथा सवारी साधन कर समेत जम्मा रु.३,३३,३८६।- खर्च कट्टी गर्न नपाउने भनी ठूला करदाता कार्यालयबाट

¹पुनरावेदक किष्ट बैंक लिमिटेड विरुद्ध ठूला करदाता कार्यालय समेत भएको मुद्दा नं. ०७३-RB-०१४६, फैसला मिति २०७४।०७।१४

भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णयलाई त्रुटीपूर्ण भन्ने करदाताको जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन।

१८. त्यसै गरी करदाताले पुनरावेदन पत्रको अन्तिममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिमको शुल्क लगाउनु त्रुटीपूर्ण रहेको भन्ने पुनरावेदन जिकिर समेत लिएको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क लगाएको नमिलेको भन्ने करदाताको जिकिर सम्बन्धमा हेर्दा, आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२० मा "कुनै व्यक्तिले कुनै कुराका सम्बन्धमा विभागमा झुठ्ठा वा भ्रमपूर्ण विवरण दिएमा वा दाखिला गर्नुपर्ने कुनै कुरा वा बस्तुको जानकारी नदिई वा सो विवरणबाट हटाई विवरणमा उल्लिखित जानकारी भ्रमपूर्ण हुन गएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई देहाय बमोजिम शुल्क लाग्नेछ" भन्ने व्यवस्था गर्दै खण्ड (क) मा "जानाजानी वा लापरवाहीपूर्वक गरेको नभई भुलवश झुठ्ठा वा भ्रमपूर्ण हुन गएकोमा त्यसबाट हुने घटी कर रकमको पचास प्रतिशत" भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन आउँछ। प्रस्तुत मुद्दामा करदाताले आ.व. २०६९/०७० को आयविवरण पेश गर्दा कर्मचारीको व्यक्तिगत भोगाधिकारमा रहेका र व्यक्तिगत रूपले नै खरिद गरी प्रयोग गरेका सवारी साधनलाई बैंकको स्वामित्वमा रहेका सम्पत्ति भनी हास कट्टी लगायतको बीमा खर्च र सवारी साधन कर तथा विकास ऋण पत्र खरिद गर्दा लागेको प्रिमियम खर्च समेत कट्टी दावी गरेको कारण करदाताको आय विवरण भ्रमपूर्ण हुन गई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १२० (क) आकर्षित हुने अवस्था देखिएकोले शुरु ठूला करदाता कार्यालयले ५०% शुल्क निर्धारण गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै देखियो।

१९. अतःमाथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड (स्थायी लेखा नं.५०००६९९०३) को आ.व. २०६९/०७० को ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७४।०३।२२ मा संशोधित कर निर्धारण गर्दा हास खर्च अमान्य गरेको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०६ मा भएको निर्णय समेत सोहदसम्म न्यायोचित नदेखिँदा केही उल्टी हुने र सो शीर्षकमा ठूला करदाता कार्यालयले पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहर्छ। अन्य शीर्षकको हकमा करदाताको पुनरावेदक जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेडको आ.व. २०६९/०७० को संशोधित कर निर्धारण गर्दा हास खर्च अमान्य गरेको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०६ मा भएको निर्णय समेत सो हदसम्म

बदर भई केही उल्टी हुने र सो शीर्षकमा ठूला करदाता कार्यालयले पुनः सशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहरेकोले सो शीर्षकमा पुनः सशोधित कर निर्धारण गर्न यो फैसला सहितको शुरु मिसिल समेत ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरमा लेखी पठाईदिनु।

२. फैसलाको जानकारी बिशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पठाईदिनु।
३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
४. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
५. प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी रेकर्ड मिसिल यस न्यायाधिकरणको अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: श्री भिष्म भट्टराई

ईति सम्बत् २०७९ साल चैत्र २८ गते रोज ३ शुभम् -----

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने:-

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको छाप